

# Werkwoordspelling

## Leer- en oefenboek (1)

Spellingsoefeningen tegenwoordige tijd  
en bijzondere werkwoorden

Groep 7



© 2017 Junior Einstein bv Enschede, the Netherlands

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (postbus 3060, 2130 KB, [www.reprorecht.nl](http://www.reprorecht.nl)) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912. Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten, postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp). v. 01

*All rights reserved. No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.*

ISBN 978-94-92265-40-1

# Inhoudsopgave

**Inleiding** 4

**Onderwerp | Enkelvoud of meervoud** 6

**Persoonsvorm** 10

**Werkwoordstam** 14

**Stam + t** 20

**Bijzondere werkwoorden | Tegenwoordige tijd** 26

**Bijzondere werkwoorden | Verleden tijd** 30

**Laat het zien!** 34

**Spellingregels gemengd** 35

**Werkwoord Wijzer** 40

# Inleiding

**Met dit Werkwoordspelling Leer- en oefenboek groep 7 (deel 1 van een serie) kunnen kinderen op een goede en verantwoorde manier – zelfstandig – hun vaardigheden voor werkwoordspelling verder ontwikkelen.**

Werkwoordspelling is een belangrijk onderdeel van het spellingonderwijs. Om jezelf schriftelijk goed uit te drukken, is het belangrijk dat je goede zinnen maakt en de woorden op de juiste manier vervoegt en spelt. Bijna elke Nederlandse zin bevat werkwoorden, dus is het van belang dat een kind deze werkwoorden correct kan schrijven.

Bijna alle Nederlandse basisscholen bieden een basispakket aan om de werkwoordspelling aan te leren en te oefenen. Toch blijkt dat veel kinderen meer oefening nodig hebben dan dat dit basispakket biedt. Kinderen zijn over het algemeen niet zo bewust bezig met spelling, waardoor er snel fouten gemaakt kunnen worden.

Spelling moet steeds weer herhaald worden, want een kind past het altijd en overal toe. Tijdens de schoolperiode, maar ook in een toekomstige carrière en het privéleven. Het is belangrijk om te blijven oefenen om de spelling op niveau te houden.

## Oefenen op basis van de leerlijn

Werkwoordspelling lijkt voor veel kinderen lastig, maar gelukkig is het helemaal niet zo ingewikkeld als vaak gedacht wordt. Met deze Leer- en oefenboeken kan op een gerichte en verantwoorde manier geoefend worden met de werkwoordspelling, doordat de opbouw van de boeken gebaseerd is op de leerlijn.

### Leer- en oefenboek 1

Zo leren kinderen in dit eerste deel voornamelijk de spellingregels in de tegenwoordige tijd. Dit begint met het onderwerp, de persoonsvorm en de werkwoordstam. Tevens is er speciale aandacht voor de vervoeging van de bijzondere werkwoorden in de tegenwoordige tijd, maar ook in de verleden tijd. Leer- en oefenboek 1 eindigt met gemengde oefeningen, passend bij de aangeboden spellingregels uit dit boek.

### Leer- en oefenboek 2

In Leer- en oefenboek 2 komt een korte herhaling van de werkwoordstam en de persoonsvorm aan bod, gevolgd door de spellingregels in de verleden tijd en de voltooid tijd. Ook dit deel eindigt met gemengde oefeningen, passend bij de aangeboden spellingregels uit dit boek.

### Leer- en oefenboek 3

Het laatste deel van de serie, Leer- en oefenboek 3, bevat gemengde oefeningen in de tegenwoordige tijd, de verleden tijd en de voltooid tijd. Met dit deel kunnen kinderen testen of ze het geleerde uit deel 1 en 2 beheersen en kunnen toepassen.

Samen bieden deze drie delen een compleet Leer- en oefenpakket voor de werkwoordspelling in groep 7.

## Verschillende oefeningen

Dit Leer- en oefenboek bestaat uit diverse eigentijdse oefeningen, die passen bij de belevingswereld van het kind en die aansluiten bij de aangeboden spellingregels. Voorafgaand aan de oefeningen volgt een overzicht van wat er precies geleerd gaat worden, gevolgd door een heldere uitleg. In deze uitleg zijn belangrijke termen dikgedrukt en worden ondersteunende afbeeldingen en duidelijke voorbeeldzinnen gebruikt.

De opbouw van de oefeningen en de structuur van het Leer- en oefenboek maken dat kinderen verantwoord, maar ook zelfstandig kunnen oefenen. De moeilijkheidsgraad varieert en er is ruimte voor herhaling van de spellingregels. Hierdoor kan ieder kind een succesgevoel ervaren.

In de oefeningen wordt gebruik gemaakt van de afkortingen voor de tijden. Tegenwoordige tijd wordt afgekort met tt, verleden tijd met vt.

## Laat het zien!

Na het algemene oefengedeelte volgt de pagina 'Laat het zien!' Deze pagina bevat een aantal vragen die kort toetst of het kind de inhoud van het boek en de aangeboden spelling-

regels heeft begrepen. Mochten bepaalde inhoud en nog onduidelijk zijn, dan kunnen de pagina's met uitleg opnieuw doorgenomen worden.

Na de pagina 'Laat het zien!' volgt het oefengedeelte waarin alle aangeboden spellingregels uit dit boek gemengd worden aangeboden. Hierin kan het kind laten zien dat hij de opgedane kennis op de juiste manier kan toepassen.

## Werkwoord Wijzer

Achter in het boek bevindt zich de Werkwoord Wijzer. Het doel van de Werkwoord Wijzer is: op een schematische en overzichtelijke manier laten zien hoe kinderen werkwoorden moeten spellen in de tegenwoordige tijd.

De Werkwoord Wijzer kan uit het boek geknipt worden, zodat deze tijdens het maken van de oefeningen gebruikt kan worden als hulppakket.

## Tips en ondersteuning

In het Leer- en oefenboek kunnen ook tips worden gegeven met betrekking tot de werkwoordspelling. Zo is de onderstaande tip geplaatst bij een uitleg waar gesproken wordt over klinkers en medeklinkers.



Klinkers zijn a, e, i, o, u.

Medeklinkers zijn alle andere letters.

Mochten kinderen zich afvragen wat klinkers en medeklinkers ook weer zijn, dan kunnen zij dit lezen in de tip. Deze tips behoeven geen afzonderlijke en uitgebreide uitleg. Ze zijn ter ondersteuning van de spellingregels en de oefeningen.

## Méer oefenen

Dit boek is het eerste deel van een set van drie. Alle boeken samen vormen een gedegen oefening voor de werkwoordspelling.

Méer oefenen? Wij bieden ook een uitgebreide online oefen- en leeromgeving. Kijk op onze website [www.junioreinstein.nl](http://www.junioreinstein.nl).

## In deze oefeningen leer je:

- wat de persoonsvorm in een zin is,
- hoe je de persoonsvorm in een zin kunt vinden.

Elke zin heeft een **persoonsvorm**. De persoonsvorm is altijd een **werkwoord**. Dit werkwoord **vormt** zich naar het onderwerp, wat vaak een **persoon** is. Vandaar de naam persoonsvorm. Als er maar één werkwoord in een zin staat, dan is dit de persoonsvorm. Soms staan er meer werkwoorden in een zin. Je kunt de persoonsvorm dan op verschillende manieren vinden.

### Manier 1: Verander het onderwerp van aantal

Je hebt geleerd dat het onderwerp bepaalt hoe je het werkwoord schrijft. Het werkwoord vormt zich dus naar het onderwerp. Je kunt de persoonsvorm in een zin vinden door het onderwerp van aantal te veranderen. Als het onderwerp in het meervoud staat, verander het dan in het enkelvoud. Als het onderwerp in het enkelvoud staat, verander het dan in het meervoud. Het werkwoord dat in deze zin **meeverandert**, is de persoonsvorm.

Persoonsvorm: het onderwerp veranderen



#### Voorbeeldzinnen

Ik loop naar school.

Wij komen jullie helpen.

De hond kwispelt vrolijk.

#### Onderwerp veranderen

Wij lopen naar school.

Hij komt jullie helpen

De honden kwispelen vrolijk.

#### Persoonsvorm

loop

komen

kwispelt

In het schema hierboven zie je, dat als je het onderwerp verandert alleen de persoonsvorm meeverandert. De andere woorden in de zin blijven hetzelfde.

### Manier 2: Maak de zin vragend

Je kunt van een zin ook een vraagzin maken om de persoonsvorm te vinden. Het woord dat in de vraagzin **vooraan** komt te staan, is dan de persoonsvorm.

Persoonsvorm: de zin vragend maken



#### Voorbeeldzinnen

Isa heeft in haar boek gelezen.

Zij probeert alles goed te doen.

De vogels vliegen in de lucht.

#### Vraagzinnen

Heeft Isa in haar boek gelezen?

Probeert zij alles goed te doen?

Vliegen de vogels in de lucht?

#### Persoonsvorm

heeft

probeert

vliegen

Ruwe stam eindigt op -v of -z



Hele werkwoord	Ruwe stam		De stam
drijven	drijv	v = f	(ik) drijf
vergeven	vergev	v = f, + e	(ik) vergeef
genezen	genez	z = s, + e	(ik) genees
bevriezen	bevriez	z = s	(ik) bevroor

Sommige werkwoorden hebben een v of een z in het woord staan. Als je -en van het hele werkwoord haalt, eindigt de ruwe stam op die -v of -z. Volgens de regels kan een werkwoord nooit op deze letters eindigen, dus moet je de **v in een f veranderen** en de **z in een s**.

**Let op:** Veel van de woorden met een v of een z hebben ook een lange klinker. Dat betekent dat je ook nog een extra klinker moet plaatsen om de juiste stam te vormen.

**Oefening 3: Vul de stam van het werkwoord in.**

- |                              |                                   |
|------------------------------|-----------------------------------|
| 1. Ik _____ (kerven, tt)     | 16. Ik _____ (schuiven, tt)       |
| 2. Ik _____ (sauzen, tt)     | 17. _____ (Streven, tt) jij?      |
| 3. Ik _____ (zwerven, tt)    | 18. Ik _____ (azen, tt)           |
| 4. _____ (Blazen, tt) jij?   | 19. Ik _____ (werven, tt)         |
| 5. Ik _____ (verblijven, tt) | 20. _____ (Graven, tt) je?        |
| 6. Ik _____ (leven, tt)      | 21. Ik _____ (kiezen, tt)         |
| 7. _____ (Lezen, tt) je?     | 22. _____ (Overdrijven, tt) niet! |
| 8. Ik _____ (neuzen, tt)     | 23. Ik _____ (kniezen, tt)        |
| 9. _____ (Proeven, tt) dit!  | 24. _____ (Peinzen, tt) jij?      |
| 10. Ik _____ (bevriezen, tt) | 25. Ik _____ (veinzen, tt)        |
| 11. Ik _____ (zoeven, tt)    | 26. Ik _____ (verstijven, tt)     |
| 12. Ik _____ (vergeven, tt)  | 27. Ik _____ (kokhalzen, tt)      |
| 13. Ik _____ (drijven, tt)   | 28. _____ (Vrezen, tt) je?        |
| 14. Ik _____ (blijven, tt)   | 29. Ik _____ (schuiven, tt)       |
| 15. Ik _____ (beleven, tt)   | 30. Ik _____ (genezen, tt)        |

### Oefening 5: Zoek de fouten en verbeter ze.

- Onderstreep de persoonsvorm in de zin.
- Kruis aan of de persoonsvorm goed of fout geschreven is.
- Verbeter daarna de werkwoorden die fout geschreven zijn.



	goed	fout	
Thijs <u>word</u> later politieagent.	<input type="checkbox"/>	<input checked="" type="checkbox"/>	<u>wordt</u>
1. Joost parkeert de auto.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	_____
2. Oma probeerd te rappen.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	_____
3. U staat op mijn teen!	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	_____
4. De kok braad het vlees in de pan.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	_____
5. Maurits begrijpt niets van de som.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	_____
6. Hij wacht al een uur op jou.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	_____
7. Sophie herkend de vrouw niet.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	_____
8. Jij bedoeld het vast goed.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	_____
9. Mijn vader voetbalt al twintig jaar.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	_____
10. Nick schilderd zijn slaapkamer.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	_____
11. De roddel verspreid zich razendsnel.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	_____
12. Jayden mengt de ingrediënten.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	_____
13. Dit boek gaat over sprookjes.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	_____
14. Maartje verstopt zich in de kast.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	_____
15. Houd Lot ook van puzzelen?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	_____
16. Amber probeert iets nieuws.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	_____
17. Hij snijt de taart toch in zes stukken?	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	_____
18. Mijn opa verteld een prachtig verhaal.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	_____
19. Kim vouwt het papier dubbel.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	_____
20. De kat miauwt de hele dag.	<input type="checkbox"/>	<input type="checkbox"/>	_____